

BRASSÓI UJLAP

Szerkesztőség: Kolostor-utca 23 sz.
Telefon 110.

Társadalmi napilap.
Felelős szerkesztő: Kőlcze Károly dr.
Szerkesztő: Buzek Béla.

Előfizetési árak:
1 óra házhoz hordva 60 fill.
Vidékre postán küldve 1 K.
Egyes szám ára 2 fillér.

Vége a türelmünknek!

Nem hallgatunk tovább.

Irta: Földvári Mátyás.

Brassó, 1912. jan. 9.

Nincs senki Magyarországon, aki annyi türelemmel bírna, mint mi katolikusok. Szídnak minket. Bántanak. Rugdosnak. Legszentebb gondolatainkat kicsúfolják, a gyűléseken, a páholyokban, a sajtóban. Ócsárolják hitünket, érzelmeinket, gyalázzák mély meggyőződésünket és mi csak tűrünk. Mi csak hallgatunk.

Akár fát vághatnak rajtunk. A katolikus egyház és intézményei felett minduntalan megkongatják a halálharangot. Napról — napra nagyobb és vehemensebb támadásokat intéznek azon dolgok ellen, amelyeket mi szentnek hiszünk, amelyek szívünk és lelkünk mélyén vannak talizmánként elzárva. Mi pedig csak tűrünk. Mi csak hallgatunk. Gyanútlan szemmel. Bűnös nemtörődömséggel.

Köröttünk már egész hadsereg képződik. Táborokat toboroznak saját testvéreinkből, saját gyermekeinkből. A szociáldemokrácia és szabadkőműves heccmesterek megmetelyezik véreinket, rokonainkat, barátainkat.

Szembeállítja a szülőket a gyermekekkel, a testvért testvérral. Egymás ellen izgat bennünket, akik eddig jó viszonyban voltunk egymással, szerettük egymást. És most egész világot állítanak közénk ékül, akadálynak. És mi csak tűrünk. Mi csak hallgatunk.

Megfagyott bennünk a vér? Nem tudunk már lelkesedni nemes

eszméink ezeréves igazságaink mellett? Nem tudunk együttérezni azokkal az eszmékkel, amelyekért őseink kardot rántottak, amelyekért életüket áldozták fel nagylelkűen, hősiessen?

Ezer éve már annak, hogy Szent István királyunk hazánkat felajánlotta a Szűzanyának és Magyarországot oltalma alá helyezte.

Azóta századok, korok merültek el és tűntek fel az idők végtelen tengerében. Azok az emberek csak voltak, akik fegyvert fogtak a katholicizmus támadóira valamikor, akik lelkes védői voltak a keresztény világnézetnek. Mi pedig csak tűrünk. Mi csak hallgatunk.

Ma is az egyesültellenesség vezéreinket kezdik ki, hogy harcceptelen né tegyék. Kenyerüktől szeretnék megfosztani küzdő katonáinkat. Agyonütéssel fenyegetik. Utcasarkokon lesik és verik.

A sajtóban pedig naponként követnek el merényleteket elveink, alapigazságaink ellen. Erőssé megtermett sajtójukkal vágnak, ütnek. Minden mozdulatuknak van eredménye.

Mi pedig nyomorgunk kis lapjainkkal. Támogatás hiányában csak éppen megjelentetni tudjuk. Támogatjuk az ellenségi sajtót kirajcárok, piculákkal, a kath. sajtó, a keresztény lapoktól pedig a kenyérmorzsákat, a filléreket is sajnáljuk. Fizetünk azért, mert szídnak, mert pofoznak minket. Alázattal meghajlunk, mert bátorságunk nincsen szólni. Nyomorultak vagyunk, mert nincs akaratumk.

Oh te lusta, alvó tábor! Te erős oroszán miért nem mozogsz! Ti ezren, akik katolikusok vagytok, miért nem jöttök segítségünkre.

Igen! Ti csak akkor ébredtek majd, ha a korbácsütések nyomán ki-

serked a véretek. Akkor fogtok jajveszékelní, ha minden veszve lesz. Akkor azonban már késő lesz.

A vég kezdetét mi nem fogjuk összetett kezekkel nézni. Ha ti nem, akkor legalább mi megyünk a harcba, ezer és százezer csatába. Nem félünk már. Számoltunk mindennel.

Türelmünk elfogyott. Van annak vége is.

Hunyadiak, Kapisztránok fognak táborunkból kikerülni. A Rákóciak hűségével, a 48-as ifjak izzó lelkesedésével fogunk küzdeni szakadatlan. Becsület az utunk, harcunk boldogsága végcélunk.

Fel a harcra tehát! Sorakozni az egyedüli jelszó. Vezéreink hívnak! Kövessük a népek nagy kulturharcaiba!

A villamos lámpa megtapsolása.

Király tanár előadása.

Brassó, 1912. jan. 8.

A Brassói Ujlap tudósítójától

Igen élvezetes előadásban volt része egy kis közönségnek vasárnap délután a r. kath. főgimnázium fizikai termében. Király Henrik tanár tartott előadást a villamos mágnesről és a villanyerő átviteléről. Elméleti fejtegetéseit a gyakorlati szemléltetés követte. Érdekes mutatványai, kedves előadói módszere végig lekötötte a hallgatóság figyelmét. Hogy milyen hatása volt a közönségre, csak egyet említnék fel. A villamos erő átviteléről volt szó. A lámpákat lesrőfolták. Sötét volt a teremben. Egyszerre izzani kezdett a kis kísérletező villanylámpa, a másik pillanatban már bevilágította az egész termet. A közönség pedig lelkesen éljenezett és őszintén tapsolt, kacagott ezen

Könyvnyomdai és Könyvkötői

munkálatokat gyorsan és jutányos árak mellett készít

NÉVJEGYEK, GYÁSZJELENTÉSEK EGY ÓRA ALATT KÉSZÍTETNEK EL.

HENTSCHEL H. könyvnyomdai
Kapa-utca 72.

a kedves, rendkívül érdekes mutatványon. Ezentul mindenki leste a tanár szavát és magával vitte a közönséget az ember tudás eme terére.

Azok a kik ilyen fizikai előadáson résztvettek egyszer, természetesen azok mindig ott lesznek. A népszövetségi tagok és a keresztény szociálisták nagy része nem ismeri az előadásokat és így világos, hogy nem is érdeklődnek irántuk. Pedig nagyobb közönséget érdemelnek Király tanár előadásai. Különösen a jövő vasarnapi előadás lesz érdekes. Király Henrik tanár be fogja mutatni a Röntgen sugarakkal való fényképezés, az emberi feltaláló képesség ezen csodáját. Az orvosi tudományok terén megbecsülhetetlen sugarak, a melyekkel a húsot keresztül a csontot fényképezhetik le és így könnyű szerrel megállapítható az operáció szükségessége, vagy a csonttörés különböző esetei. Előre is felhívjuk a népszövetségi és keresztényszociálista tagokat, hogy mindenki családotul jelenjék meg ezen rendkívül érdekesnek ígérkező előadáson. Nekünk rendezik, értünk fáradság az előadók, tehát jelenjünk legalább meg azokon.

Tükördarabok.

Csendélet a járdán. Sikos, havas a járdá. Ez a tél rendes következménye. Szorgalmas munkások pedig dolgoznak, hogy a járdákra taposott hóréteget eltávolítsák és így kényelmessé tegyék az utat a közönségnek. A Kolostor-utca végén is ez a munka folyik éppen a „Tram-way“ megállása előtt. Tegnap délután pedig férfiak és nők vegyest vártak a megállónál. Egy öreg urnak pedig igen hidege lehetett, mert nem találta nyugtát egy helyen. Egyszerre csak elcsuszlik. Kapkod, mint a vízbe fulló a szalmaszál után és elkapta a szalmaszálát — egy épen mellette álló nőt. Kétségbeesetten belemarkolt a szalmaszálba, akarom mondani a nő ruhájába... és a következő pillanatban a férfi is, de a nő is a járdán gurult. Rettenetes látvány volt. Utána pedig rémes csetepaté lett belőle. A tram-way is elfutott ez alatt.

Tónkre ment egy nagy kereskedői cég a híres Szuly-cég. 2 millió passzívára félmillió fedezet van. A különbözöt 75 százalékkal rövidíti meg a hitelezőket. Szép kis kereskedői tisztesség. Igen a magyar kereskedővilág nagyobb része már csak ilyen. Hiába írnak, szónokolnak a kereskedői tisztességről, amely még nem volt meg nálunk és nincs meg, de nem lesz meg. A törvényszéki csarnokok legalább ezt bizonyítják.

Családi estély.

E hó 10-én, szerdán este 8 órakor családi estélyt tartanak a keresztényszociálisták a r. kath. elemi isk. rajztermében a következő programmal:

1.) Megnyitó beszéd. Tartja Tejlinger János.

2.) Szavaltat. Előadja Bodó Dénes.

3.) Mókás felolvasás. Tartja Gaudi G.

4.) Szavaltat. Előadja . . .

5.) Monolog. Előadja Zancsek R.

6.) A különféle szocialista mozgalmak. Szabadelőadás. Tartja: Fröhvirth Mátyás kerületi titkár.

Az élvezetesnek ígérkező estélyen nincsen belépő díj. A tagok által bevezetett vendégeket szívesen látunk. Minden keresztényszociálista ott legyen, de a népszövetségi se hiányozzanak. Jöjjen mindenki, még ha zsidógyerekek potyognának is az égből.

Meggyilkolt brassói diák.

Brassó, 1912 jan. 9.
Saját tudósítónktól.

Tegnap este a brassói rendőrséget táviratilag értesítették, hogy llyefalva határán Gazda Lajos szakipariskolai tanulót, kés szurásoktól megsebesítve halva találták.

A hír vétele után telefonon kérdezősködtünk a szakipariskola igazgatóságánál, honnan azt a választ nyertük, hogy Gazda L. III. o. tanuló szüleinek látogatására 3 napi szabadságot kapott. A gyilkossági esetről tudomást szereztek, de részleteket még nem tudnak.

Egy más verzió szerint a fiut nem késsel szúrták meg, de bottal ütötték agyon. A gyilkosság kiderítése ügyében folyik a nyomozat. Az eddigi nyomozat szerint remény van arra, hogy a tettest mihamar kiderítik.

Nyilvános gyorsíró iskola városunkban.

Múlt héten adott engedélyt rendőrfőkapitányunk egy Gabelsberger Markovits rendszerű nyilvános gyorsíróiskola megkezdéséhez. Fontos hivatását hangoztatni alig szükséges. A mai korban, mikor az idő pénz, a gyorsírás elterjedése nagy fontossággal bír. A gyorsírás ezáltal a legpraktikusabb írásművészet, amely bátran számíthat követőkre a modern korban. Ma már nélkülözhetetlen ennek használata egy kereskedelmi irodákban, mint más hivatalokban is.

Igen fontos intézménye lesz városunknak. Az iskolában lesznek esti kurzusok, hogy a hivatalnokok és hivatalnokok és más egyének, a kik napközben el vannak foglalva elsajátíthatják a gyorsírást. Az iskola vezetője házi órákat is ad magasabb hivatalnokoknak, főnököknek.

Az iskolában nemcsak magyar, hanem német gyorsírást is tanítanak. Nemcsak levelező, hanem vitagyorsírási kurzusok is lesznek. A gyorsírás két részből áll a levelező gyorsírás és vitagyorsírásból.

A levelező gyorsírás a közönséges íráshoz képest ötszörös rövidséget nyújt. A vitairás pedig a levelező íráson van to-

vábbítva és rövidség tekintetében úgy iránylik a közönséges íráshoz, mint a 8 az 1-hez.

Az iskola már e hó 15-én megkezdte működését. Jelentkezéseket akár levelező lapon akár pedig szóval elfogad az iskola vezetője: Fröhvirth Mátyás, Kolostor-u. 31. II. emelet. Értekezési órák csak hétköznapokon d. u. 5—6 óra között.

Egy kurzus 3 hónapra van tervezve. De lehet a magyar és német kurzust egyszerre is végezni. A beiratási díj 5 korona: a tandíj pedig kurzusonként 30 korona.

Munkatársunk a polgár mesternél.

Jött-ment ember vagyok. Világos, hogy nem tudtam a járást. A kapuban meg is fogtam egy olázkodó atyafit. Láttam, hogy nem az én nemzetségembelim. „Hol van kérem a polgármesteri hivatal?” A pasasom csak hallgat. Kérdezem tőle németül. Erre azonban már felett, de ékes román nyelven. Igaz, hogy nem értettem meg, szemeiből látam, hogy ő is csak úgy van velem. Morgot valamit és én tovább álltam.

Felmentem a lépcsőn. Találkoztam megint valakivel. Ismét nem értettek meg. Most már mindegy. Megyek addig, míg meg nem találom a polgármestert.

Megtaláltam. Az ajtó elé álltok. Benyitok.

Ugy látszik a hivatalok nem sokban különböznek egymástól. A hivatalnokok szorgalmasan dolgoztak tovább. Észre sem vettem. Megáltam. Álltok egy percig, két három percig. Meg sem kérdezik mi járaban vagyok.

Ha nem szólítanak, meg megszólítok én valakit, mert szemes koldusnak áll a világ.

A legszimpatikusabb hivatalnokhoz oda megyek.

— Kérem nem lehet most a polgármester urral beszélni?

— Lehet — mondja közönyösen — azonban most nagyon el van foglalva.

— Mikor volna ez lehetséges? Erre már szigorubbán nézett végig, mintha azt mondta volna: ne erőszakoskodjék az ur. Vizsgálgatott. Nem tudom mit gondolhatott. Végre megkérdezte milyen ügyben jövök.

— Hírlapíró vagyok és tisztelni kívánok a polgármester urnál.

— Alászolgálja! Kérem! Kérem. Csak tessék helyet foglalni. És azt hittem megolvad a kedvességtől és udvariasságtól. Majdnem primadonnának gondoltam magam. A kabátomat is lesegítette. Azonnal ki is adta a szolgának parancsban:

— Meiden Sie ein diesen Herrn. Most kezdtem csak nagyokat nyelni. Hiszen én nem tudok tökéletesen németül. Hogy fogok én németül beszélni a polgármester urral. Ez nagyszerű felsülés lesz. Drukkoltam ötért.

Meg akarom kérdezni a hivatalnoktól: Kérem tud a polgármester ur magyarául vagy csak . . .

— Bitte! herein! — kiáltja felém a szolgálta.

És én mint a gép megyek végre a polgármester urhoz. Végre.

Meghajtom magam. A polgármester ur feláll és köszön.

Guten Tag! No most légy okos Domokos.

Azonban a szerencsétlenségben is mindig van szerencse. Magyarokhoz vagyok szokva és így a meglepetésemben egyszer csak kiböktem:

Alázatos szolgája — magyarul. Letültetett.

— Tessék helyet foglalni. Ezt már magyarul mondta és nyugodtan foglaltam helyet, mert megtudtam, hogy a polgármester ur nem románul vagy ékes német nyelven fog hozzám beszélni.

Elmondtam mi járatban vagyok. Nagyon kedves volt. A legnagyobb jóindulat sugárzott ki szemeiből a cvikker mellől.

Nem olyanok tűnt fel a polgármester ur, mint a többi polgármester. Van valami, ami sok polgármester fölé helyezi. És most értem csak meg a tiszteletet, amelylyel beszélnek róla.

Magános ur

középkorú egyszerű
szakácsnőt

keres sürgősen.

Cím a kiadóhivatalban.

Hírek.

Brassó, 1912. jan. 8.

Az alispán szabadságon. Jekelius Ágost alispán két havi szabadságát f. é. jan. 8-án megkezdte és a délvidékre utazott. Szabadsága ideje alatt Dr. Semsey Aladár vármegyei főjegyző a helyettese.

Eljegyzés. Pál Imre m. k. honvéd főhadnagy eljegyezte városunkban ismert Genál Ilonkát, Pál Imréné urnő unokahugát.

Az **állandó választmány** ülést tart holnap, szerdán délután.

Városunk képviselőtestülete e hó 11-én csütörtökön d. u. tartja rendes havi közgyűlését, amelyen 19 tárgy fog szerepelni. A tárgyak rendes adminisztratíviek.

Jótekonycélú adományok. Markó Imréné urnő 10 kor-t. adományozott harangjainkra. A napközi otthon javára pedig egy jótévő 2 kort. küldött be. Isten fizesse meg nekik.

Szélyes Dénes tanár ur vasárnap d. u. a népszövetségi értekezleten életrevaló eszmét pendített meg. Folytatni kívánja az ismertető előadásokat vasárnap d. u. tánonként még pedig törvénytárgyakkal. Városunk erre hivatott embereit kéri fel az előadások megtartására. A megjelentek lelkesedéssel és helyesléssel fogadták a tanár ur terveit. A keresztényszociálisták vezető emberei is magukévá tették az eszmét amelynek kifejezést is adott Balázs Ferenc elnök. Felszólalásában megígérte, hogy a keresztényszociálisták között propogandát fognak csinálni. Így remélhetjük, hogy Szélyes tanár ur terve nemsokára a megvesztés stádiumában lesz. A fő az, hogy minden népszövetségi ember és keresztény szociálista fogadja meg a vezérek szavát. Meg kell mutatnunk, hogy tudunk engedelmessé válni.

A ródlí. Az a vigyázatlan ródlízás, mely a Postaréten, még a tiltott utakon is

folyik, ez idén is megkövetelte áldozatát, mert mint őszinte részvétellel értesülünk Fein Ilonka, Fein Ármin 11 éves leánya szombaton este ródlízás közben felső lábszárát törte el.

A brassói magyar polgári kör 1912. évi január hó 14-én vasárnap d. u. fél 3 órakor saját helyiségében tartja évi rendes közgyűlését, a melyre a tagok ez uton is meghívotnak.

APOLLO BIOSKOP

Kedd és Szerda.
Január 9 és 10.

Niagara (természetes)

Mözgőújság (actualis)

Vasutépítés akadályokkal (humoros)

Lea főz (humoros)

Énekesnő regénye társadalmi dráma
3 felvonásban 100 mtr. hosszú film

A 13-as számú Cella titka vagy Rendez vous az örültek házában Hajmeresztő dráma 1000 mtr. hosszú film.

„KORONA“

szálloda

— részvénytársaság Brassó. —

Első rangú szálloda.

100, a legmodernebb kényelemmel berendezett szoba és szalon. 250 vendég befogadására alkalmas. Villanyvilágítás. Lakosztályok fürdőszobákkal. Saját gőzmosóda. Központi szellőztető. Író és olvasó-szoba. Nagy fogadó-terem. Fürdő-kamra. Zeneterem. Turista-megszálló. Sötétkamra fényképezés részére. Kiállító szoba. Kerti-erkély. Társaskocsi minden vonathoz. Automobilgarage. A legnagyobb világszerte és kényelemmel berendezett kávéház. 100-féle bel- és külföldi lap és képes folyóirat. Nagy billiárd-szoba. Játékszoba. Páholy. Elegáns étterem és szeparék. Finom nörök és likőrök, valamint alkoholmentes italok. Elsőrendű bécsi és francia konyha, melynek látványosságzámba menő berendezése megtekintésre szívesen rendelkezésre áll. Erdélyi- és nemzetközi-étek Pilseni-, bajor és angol sörök.

Mäder János
igazgató

Dr. Hankó Domokosné ajánlja,
különböző gyártmányú kitűnő

Zongoráit

és

Pianinóit.

Kolostor-utca 28 sz. I. emelet.

Zongorákat és pianinókat

bérbe ad.

BARTHELMIE GYÖRGY

műszerész

Brassó, Kapu-utca 41. szám

(A Kapu- és Szentjános-utca sarkán)

Író- számoló-, diktáló-, varrógépek, állany- és fizikai szerek, villa- zseblámpa, grammophonok, grammop- nlemez- tűk, festék- szalagok, szénpai- és miadennemű hozzávalók

különle- ességi üzlete.

Finom műszerészeti műhely.

Telefon 380.

Telefon 380.

== Író gép-iskola. ==

H i r d e t é s e k e t
f e l v e s z a t a t a l
k i a d ó h i v a t a l

E hó 15-én megkezdődött az olcsó elárusítás!
Hol?
Goldmann N. P. utóda cégnél,

Lensor 31-33 sz. a. (Cell palota)

Tisztelettel értesitem Brassó város és vidéke n. é. közönségét, hogy Goldmann N. P. cég jó névnek örvendő

kész férfi-, fiu-, és gyermekruha

üzletét előnyös árban megvettem és azt saját tulajdonomban tovább vezetem.

Raktáron csakis jó és elsőrendű anyagból készült árukat tartok, miről a n. é. közönség egyszeri bevásárlásnái is meggyőződést szerezhet.

Tulhalmozott áruaktáromat apa ztani kívánom és így elhatároztam, hogy az üzletem kirakataiban is látható

férfi-, fiu-, és gyermekruhákat, továbbá felöltőket és gummiköppenyeket

a lehető legolcsóbb árban fogom elárusítani.

Magamat és üzletemet a t. c. közönség jóindulatába ajánlva, maradtam

teljes tisztelettel

**GOLDMANN N. P. utóda
SAMUEL LIPOT**

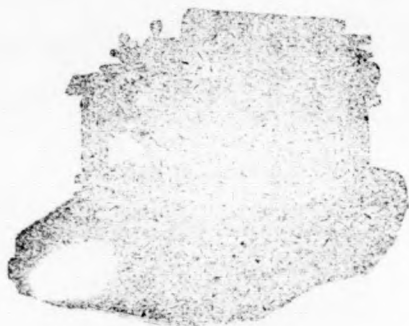
Kérem a cégemre Lensor 31-33 (Cell palota) jól vigyázni, mert a nagy elárusítás kizárólag a Cell palotában levő üzletben történik
Szerződésszerűleg a magyar vasúti alkalmazottak egyedüli szállítója.

Schreiber Ed.

vegyes elelmicikkkel kereskedő
Brassó, Hirscher-u. 18 sz.

ajánl elsőrendű szalámit, sonkát, szalonnát, legizlésebb felvágottat, tormás virslit és mindenféle sajtot, túrót és vaját.

Naponta posta és vasúti szétküldések.

A múlt a múlté,
a jelen és a jövő a
!!! Smith-Bros írógépe !!!

Kérjen prospektust
FARAGÓ TESTVÉREK

kizárólagos elárusítótól. Budapest, V Náncsi-u. 17

„EVOE“

h a j -
csodaszer

bebizonyíthatólag

h a t á s o s !

kopaszág, hajhullás, hámlás elleni szer „Evoe“ erősíti és felhívja a fejbőrt, erősíti és elősegíti a haj növekedését. Egy üveg ára, igen kiadós, 5 K. három üveg 12 K. „Evoe“ csoda-crém ránc, vimmerli, redő, bőrtka ellen. Nagy tégely 4 K. Evoe-keleti szépitő-szappan 1 K. Az „Evoe“ társaság főraktára:

Balog J. Wien II/623 Práterstrasse 57.

KAPHATOK

jutányos árak
és feltételek
— mellett —

részli elfizetésre is

elsőrangu gyármanyu mindenfajta varrógépek, kerékpárok, fa és vasbutorok, képek, tükrök, inga- és zsebórák, aranyemű, szalon-garnitúrák, divánok, matracok, fali- és futó-szőnyegek, paplanok, mindenfajta vásznak, köntöskelmék, kész férfi- és fiuruhák, esetleg mérték után is készítek. Nagy választék nemzeti zászlókban.

SZÖLLÖSY ZS.

Brassó, Kapu-utca 69.

Ügynökök megfelelő fizetés mellett felvételek.

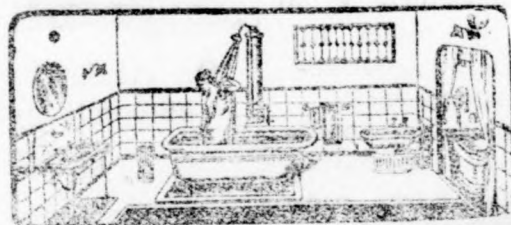
Egy jókarban levő
pedálos cimbalom
olcsón eladó.

Értekezni lehet Vár-utca 55. sz. a.

LEXEN E D E

Bádoggóság és szerelési vállalat. Brassó, Hosszu-utca 29.

elvállal minden épület- és díszmű bádoggos munkákat, valamint szelözte ök és villamoscsenögök szerelését.

Különlegességek: Csatornázás, gáz- és vízvezeték, valamint closet- és fürdőszoba berendezések.

Dusan felszerelt raktár mindennemű bádoggárunkban, úgyszintén nagy választék fürdőkban — — — — — fürdőkályhák és closetekben.

!! Locsolókat és carbidlámpákat előnyösebben sehol nem lehet vásárolni !!

Javításokat pontosan, mérsékelt áakm ellett.

Schmitz József

Műkelme festő és vegyészeti ruha-tisztító intézet.
Közép-utca 12. Fiókházlet: Kolostor-u. 25.
Fest és tisztít mindennemű férfi, női, gyermek, egyenruhákat napernyőket, csipkéket, függönyöket, stb. a legolcsóbb árak mellett.

! Fehérnemű mosás és fényvasalás !

„LOLA“

fésűk és fogkefék kaphatók gyógyszerárakban drogueriákban és minden jobb szaküzletekben.

Tarcsi Pál elvállal mindennemű

BUTORCSOMAGOLÁST.

Tudakozódni lehet Kapu-utca 72 sz.